

Az előző tanévben elindított MTA Alumni Középiskolai Program előadás-sorozata az idei tanévben is folytatódik Gimnáziumunkban. A Program célja, hogy a szakterületükön jeleskedő tudósok közelebb hozzák a tudományos kérdéseket a középiskolás korosztályhoz.

Az idei tanév első előadására még októberben, a másodikra **2022. november 8-án 9:55–10:40** között került sor. A meghívott előadó a Szegedi Tudományegyetem Földrajzi és Földtudományi Intézet Földtani és Őslénytani Tanszék tanszékvezetője, **prof. dr. Sümegi Pál** volt. Az előadás helyszíne ebben az esetben is a Gimnázium legfelső szintjén található AudMax volt, ahol iskolánk diákjai szép számban megjelentek. Az előadó köszöntése és munkásságának rövid ismertetése után a diákok **a földtörténet során bekövetkezett klímaváltozásokról** hallhattak.

Professzor Úr az előadás kezdetén bemutatott két **Kínában**, Louchuanban illetve Shangchenben feltárt **löss-paleotalaj** sorozatot. Ezen sorozatokat többféle módszerrel (pl. paleomágneses) megvizsgálták a kutatók, amelyek eredményei egyértelműen jelezték a valamikori hőmérsékleti viszonyok változásait. Megtudhattuk, hogy a mintegy 56 millió évvel ezelőtti paleocén-eocén hőmérsékleti maximum (PETM) idején a mainál jóval magasabb volt a földi átlaghőmérséklet értéke, illetve ebben az időszakban a sarkokat nem borította jég, sőt pálmafák nőttek az Északi-sarkon. Ezt követően egy hazai példát hozott Tanár Úr az **Udvari löszrétegsor** bemutatásával, amely több mint másfél millió évet fog át és 33 klímacyklus mutatható ki benne. A rétegsorban található csigafajok ismétlődő megjelenéséből következtetni tudtak a környezet hőmérsékleti viszonyaira (**malakohőmérő módszer** – Sümegi Pál Professzor Úr által kidolgozott módszer) és kimutatták a felmelegedések, lehülések időszakait. A továbbiakban egy (3 km mély) grönlandi jégmintáról volt szó, amelyet megvizsgálva kiderítették, hogy a hőmérsékletváltozásnak megfelelően a növényzet is változott. A jelenlévők hallhattak továbbá arról is, hogy a fajok a lehülés utáni felmelegedés miatt pusztulnak ki, illetve hogy meddig jutottak el a Neander-völgyiek a vándorlásuk során vagy, hogy milyenek is voltak a földrészek a jégkorban (pl. földhidak léteztek). Az előadás végén a Földre váró – az emberiség szempontjából nem teljesen pozitív - jövő rajzolódott ki előttünk.

Az előre megbeszélteknek megfelelően Professzor Úr **egy rendhagyó földrajzóra** keretében már egy jóval kisebb létszámú csoportnak tartott előadást 10:50-11:35 között, melynek témája a **Föld felépítése, szerkezete** volt. A diákok megtudhatták, hogy a Föld gömbhéjas szerkezetét milyen módszerekkel állapították meg, hogy hogyan keletkeznek az ásványok, kőzetek, mi a különbség a diagenézis (kőzetté válás) és a metamorfózis között, illetve hogy hogyan képződnek a különböző típusú talajok.

Összességében elmondhatjuk, hogy szakmailag nagyon színvonalas napot tudhatunk magunk mögött, amit ezúton is köszönünk prof. dr. Sümegi Pál tanár úrnak.

(Gyarmati Virág Viola, laboráns)